

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Egészségtudományi Kar

IV. ŐSZI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

ABSZTRAKTOK

AZ APÁK HANGULATI ÁLLAPOTÁNAK MEGISMERÉSE A POSZTPARTUM IDŐSZAKBAN ÉS HATÁSA A SZOPTATÁSRA, ILLETVE AZ EZT BEFOLYÁSOLÓ HUMÁN TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA

Szerző: Bognár Bianka Szakvédőnő szakirány MSc II. évfolyam levelező munkarend PTE
ETK Szombathelyi Képzési Központ

Célkitűzés: A kutatásunk célja volt, hogy felmérjük az édesapák támogató szerepét a hosszútávú anyatejes táplálás függvényében. Feltérképezendő az egészségügyi szakdolgozók információátadó és támogató a szerepe a szülői kompetenciák megerősítésében és az anyatejes táplálás sikeres kimenetelében.

Adatok és módszerek: Kvantitatív, keresztmetszeti 2023-ban zajló kutatásunkhoz saját szerkesztésű itemek mellett Szorongás Skálával (STAI) kiegészített kérdőívünket, a facebook online felületen osztottuk meg, Nem véletlenszerű célirányos mintavétel során a célcsoport olyan édesapák voltak, akik 5 hónapos és két éves kor közötti gyermeket nevelnek, a gyermek szülészeti intézményben született (n=88). Két változó kapcsolatának meghatározása χ^2 próbával és korrelációs számítással történt, valamint t-próbát és ANOVA-t is alkalmaztunk ($p < 0,05$).

Eredmények: A megkérdezettek M=33,55 év volt, 3/4-e egy gyermeket nevelt. A kizárólagos anyatejes táplálás ideje átlag $4 \pm 2,05$ hónap volt, melyre az apák támogató magatartása jelentős hatást gyakorolt ($p < 0,05$). Az apák bevonódása szülést követően az anya-gyermek kapcsolat kialakításában nem befolyásolta az anyatejes táplálás időtartamát ($p > 0,05$). Magas szorongás szintet a vonás szorongás esetében az apák 4,55%-nál, állapotszorongás során 10,23%-nál mértünk. Az apák fele tapasztalt hangulati változást a szülést követően, mely összefüggést mutatott az anyáknál jelentkező szülést követő hangulati változás mértékével ($p < 0,05$). A szülészeti intézményben az egészségügyi szakdolgozók teljes mértékű támogatását az apák 36,36%-a érezte, míg a szoptatással kapcsolatban adott információk elégedettségét csak 22,73%-ban értékelték teljes mértékűnek., ami nem befolyásolta az anyatejes táplálás időtartamát ($p > 0,05$).

Következtetések: Kutatásunk során az apák körében bizonyítottuk a szülést követően megjelenő hangulati változást, illetve meghatározó szerepüket a szoptatás támogatásában. Ezért ebben a szenzitív időszakban fontos lenne, hogy az anyát és az apát közösen együtt az egészségügyi szakemberek segítő – támogató hozzáállása révén megfelelő információval lássák el a szülővé válás folyamatáról / feladatairól és a szoptatásról is.

Kulcsszavak: apák hangulati változása, anyatejes táplálás

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona adjunktus

A 24 ÓRÁS MOZGÁSVISELKEDÉS ELEMEINEK HATÁSA A TESTKÉP, A PREMENSTRUÁCIÓS SZINDRÓMA ÉS AZ ALVÁSMINŐSÉG ALAKULÁSÁRA

Dózsa-Juhász Olívia¹

¹Pécs-Fizioterápia MSc – I. évfolyam

Célkitűzés

Jelen vizsgálat célja volt felmérni a fizikai aktivitás, az üléssel és alvással eltöltött idő, a testtömeg-index, a premenstruációs tünetek erőssége és az alvásminőség, mint testképre ható tényezőket és meghatározni azt, miként hatnak a fent említett tényezők a testképre, valamint az egyes tényezők egymásra reprodukív korú nők körében.

Adatok és módszerek

Az online kérdőíves keresztmetszeti kutatásban 291 fő vett részt (18-45 év közötti nők). A kitöltők átlagéletkora $27,16 \pm 0,36$ évben határozódott meg. A testkép, a rendszeres fizikai aktivitás, az alvásminőség, a testtömeg-index, és a premenstruációs tünetek felmérésére több validált, standard kérdőívet, név szerint a Testtértékelési Skálát, a Globális Fizikai Aktivitás Kérdőívet, a Sleep Quality Scale-t, valamint a Premenstrual Assessment Form-Short Form kérdőívet alkalmaztuk. A kapott eredményeket IBM SPSS 28.0 verziójú szoftverrel elemeztük, az összefüggések vizsgálatára többváltozós lineáris regressziós modellt, valamint Spearman és Pearson korreláció analízist alkalmaztunk, a szignifikancia szintet $p < 0,05$ -ben határoztuk meg.

Eredmények

A résztvevők $206,00 \pm 455,44$ percet töltöttek rekreációs jellegű fizikai aktivitással és $3015,56 \pm 1428,86$ percet töltöttek ülésel egy hét időintervallumra vonatkozóan. A résztvevők testtömeg-indexe $22,77 \pm 3,93$ kg/m² volt. A Testtértékelési Skálán $44,64 \pm 10,99$ pontot értek el a kitöltők, az alvásminőségre vonatkozóan az átlagpontszám $35,23 \pm 12,55$ pont, amíg a premenstruációs tüneteket felmérő kérdőív összpontszámainak átlaga $29,50 \pm 9,57$ pont volt, amely alapján elmondható, hogy a résztvevők 59,79%-a szenvedett a kitöltés idejében mérsékelt vagy súlyos premenstruációs tünetektől. A kitöltők hétköznapi alvással töltött ideje $7,01 \pm 0,92$ óra/nap volt. A többváltozós lineáris modellünk ($R^2=0,238$; $F=22,321$; $p < 0,001$) igazolta a testtömeg index ($p < 0,001$), a premenstruációs tünetek ($p < 0,001$), az alvásminőség ($p < 0,001$) és a fizikai inaktivitás ($p=0,008$) szignifikáns hatását a testképre vonatkozóan. Összefüggés mutatkozott továbbá a PMS és az alvásminőség ($r=0,309^{**}$; $p < 0,001$), a PMS és a munkával kapcsolatos mérsékelt fizikai aktivitás ($r=0,119^*$; $p=0,043$), illetve az alvásminőség és a munkával kapcsolatos mérsékelt fizikai aktivitás ($r=0,169^*$; $p=0,004$) között. Negatív irányú korrelációs kapcsolat mutatkozott azonban a rekreációs fizikai aktivitás és a PMS ($r=-0,041$; $p=0,544$), illetve a rekreációs fizikai aktivitás és az alvásminőség között ($r=-0,040$; $p=0,498$).

Következtetések

A női egészség vonatkozásában kutatásunk igazolta, hogy a 24 órás mozgásviselkedés elemeit egyensúlyban tartva pozitívabb testkép, enyhébb premenstruációs tünetek és jobb alvásminőség érhető el.

Kulcsszavak

testkép, premenstruációs szindróma, alvásminőség, 24 órás mozgásviselkedés

Dr. habil. Hock Márta¹, Dr. Makai Alexandra¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

EGÉSZSÉGMAGATARTÁS VIZSGÁLATA E-SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Hunyadi Kimberli Melani

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Rekreáció és életmód alapszak III. évfolyam, levelező munkarend

Célkitűzés

A kutatás célja megismerni a különböző szinten e-sportolók e-sportolási szokásait, feltérképezni a fizikai aktivitáshoz való hozzáállásukat, valamint megismerni a táplálkozási, alvási szokásaikat. A vizsgálat kiemelt céljai közé tartozott ezen paraméterek segítségével feltérképezni az e-sportolók egészségmagatartási szokásait. Ezen információk által egy általános helyzetképet kaphatunk a hazai e-sportolók egészségmagatartási attitűdjéről, mely további kutatások alapját képezheti a témában.

Anyag és módszer

Az keresztmetszeti kutatás alapját egy anonim önkitöltős kérdőív képezte. A kutatás célcsoportja a 18. életévüket betöltött hobbi, amatőr vagy profi szinten heti vagy napi rendszerességgel e-sportolók voltak. A kényelmi mintavétel módszerével összeállított minta elemszáma 110 fő volt. Az adatfelvétel 2023. október-november hónapokban zajlott. A kapott eredményeket leíró statisztikai módszerekkel értékeltük, míg a heti e-sporttal töltött idő és a testtömegindex alakulása, illetve a sporttevékenység mértéke közötti összefüggéseket Khi-négyzet próba segítségével kívántuk feltárni. Az alvási szokások és az e-sporttal eltöltött idő kapcsolatát kétmintás t-próbával teszteltük. Az e-sportolók zöldség- és gyümölcsfogyasztási, illetve folyadékfogyasztási szokásait aránybecslés segítségével a magyar átlaghoz, illetve nemzetközi ajánlásokhoz viszonyítottuk.

Eredmények

Az adatfelvétel eredményei alapján egyértelműen tapasztalható a férfiak magasabb aránya (85 fő), az e-sport üzési szintjét tekintve többségben a hobbisták vannak (55 fő). Az e-sporttal átlagosan eltöltött heti idő negatív irányú összefüggést mutatott a testtömegindex alakulásával ($p=0,044$). Az e-sporttal átlagosan eltöltött heti idő és a sporttevékenység mértéke között negatív irányú összefüggés volt tapasztalható ($p=0,037$). Az e-sporttal átlagosan eltöltött heti idő és az átlagos napi alvásidő kapcsolatának vizsgálata során az átlagok között szignifikáns különbség volt megfigyelhető ($p=0,0029$). Az e-sportolók napi zöldség- és gyümölcsfogyasztási szokásait vizsgálva kimondható, hogy a 18-34 év közötti korosztályban, mind a nők és férfiak a napi ajánlott zöldség- és gyümölcsfogyasztásukat tekintve a magyar korosztályos átlag alatt helyezkednek el (nők 33%, férfiak 23%). Az e-sportolók folyadékfogyasztási szokásait tekintve többségben nem érik el a napi EFSA által ajánlott napi mennyiséget (nők 56%, férfiak 58%).

Következtetések

A vizsgálat eredményeinek segítségével a különböző szinten e-sportolók sajátos e-sportolási szokásainak megismerése mellett általános helyzetképet kaphattunk a hazai e-sportolók egészségmagatartásának helyzetéről. A kutatás eredményei rávilágítottak arra, hogy ajánlatos a témával mélyebben foglalkozni. Eredményeink a témában további kutatások alapját képezhetik.

Kulcsszavak: e-sport, egészségmagatartás, fizikai aktivitás, táplálkozási szokások

Témavezető:

Dr. Cselik Bence, egyetemi adjunktus, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

CUMI ÉS A CUMISÜVEG HASZNÁLAT SZOPTATÁSRA GYAKOROLT HATÁSA

Keresztes Hajnalka

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségtudományi Alapozó,
Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék
Szakvédőnő mesterképzés, Szombathely, Levelező munkarend

Célkitűzés: Célkitűzésünk feltárni miért használnak a családok a gyermeküknél cumit és cumisüveget, továbbá felmérni, milyen hatással van ez a gyermek viselkedésre, a szoptatási technikára, az anyatej termelésének mennyiségi változására.

Adatok és módszerek: Kvantitatív és leíró jellegű keresztmetszeti és longitudinális kutatást végeztünk 2023 február és augusztus között országosan, valamint Monorierdő és Pánd településen. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel célcsoportját azok a családok alkották, ahol három éven belül született a gyermek ($n=126$, $n=22$). Adatgyűjtésünk eszköze a kérdőív, melynek főbb kérdéskörei a szocio-demográfiai adatok, a várandósság és a szüléssel kapcsolatos, illetve a cumi és a cumisüveg használatával kapcsolatos kérések. A kapott adatokat Microsoft Excel és IBM SPSS Statistics v.27 szoftver segítségével elemeztük. Az adatok elemzésére leíró statisztikát, Person féle χ^2 próba, kétmintás-t próbát alkalmaztunk ($p<0,05$).

Eredmények: A vizsgált populáció átlag életkora $33\pm 5,8$ év volt. (min=19 év, max=47 év). A megkérdezettek 60,9%-a készült a szoptatásra, 73,3 % nem vett részt szoptatásra felkészítő tanfolyamon, 65,2%-k igény szerint szoptatta csecsemőjét, 59,7%, félévnél tovább is anyatejjel táplálta gyermekét. A nőkkal szembeni társadalmi elvárás és a családi hagyományok nagyban hozzájárulnak a cumi és cumisüveg használathoz ($p<0,05$). A cumit és cumisüveget használók körében a szoptatott csecsemők száma és az anyatej mennyisége nem csökkent ($p>0,05$).

Következtetések: A jövőben is fontos feladat a szoptatás támogatása. Elengedhetetlenül fontos, hogy a szoptatás jelentőségét hangsúlyozza, valamint át kell értékelni a nőkkal szembeni társadalmi elvárások és a családon belüli hagyományok hatásait is.

Kulcsszavak: anyatejes táplálás, szoptatás támogatás, edukáció

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Egészségtudományi Kar

Témavezető:

dr. habil. Pakai Annamária

egyetemi docens, tanszékvezető, képzési igazgató

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Szombathely

COVID-19 JÁRVÁNY JELLEMZŐI SZEKSZÁRD-TOLNA-BONYHÁD JÁRÁS ILLETÉKESSÉGI TERÜLETÉN

Kokos Rebeka, Népegészségügyi MSc, epidemiológia specializáció, II. évfolyam, levelező munkarend, Pécs

Célkitűzés: A kutatás célja felmérni Bonyhád, Szekszárd, Tolna járásban a Covid-19 fertőzöttséggel, átoltottsággal, halálozással kapcsolatos sajátosságokat, a szocio-demográfiai változók alapján. **Adatok és módszerek:** Leíró, kvantitatív, retrospektív kutatás adatait a Szekszárd-Tolna-Bonyhád járás területén, 2020.03.01-2022.12.31. között, az Országos Szakmai Információs Rendszer-Járványügyi alrendszerébe megerősített Covid-19 pozitív személyek adták (n=26.933). Gyűjtött adatok: nem, kor, foglalkozás, megbetegedés időtartama, megbetegedés kimenetele, halálozás, ápolás helye, oltottsági státusz, oltóanyag, újr fertőződés. Leíró statisztikai elemzés mellett χ^2 -próbát, Mann-Whitney próbát végeztünk ($p < 0,05$). SPSS 25.0 szoftver használatával

Eredmények: Az átlagéletkor $44,45 \pm 20$ év volt, a minta 56,2%-a nő (15.144 fő), 43,8%-a férfi (11.789 fő) volt. Az összes eset 55%-át szekszárdi (14.811 fő), 26,7%-át bonyhádi (7183 fő), 18,3%-át a tolnai (4939 fő) járás területén rögzítették. A legmagasabb esetszámot 2022-ben láthatjuk (14,091 fő, 52,3%) melyet 2021. évi (9717 fő, 36,1%) és 2020. évi esetszám (3125 fő, 11,6%) követ. A halálozás szignifikánsan ($p < 0,005$) magasabb volt a férfiak körében (51,7%, 186 fő) mint a nőknél (48,3%, 174 fő). Az elhunytak medián életkora 77 év, a túlélőké 45 év ($p < 0,001$). Az összes eset 48,5%-a kapott oltást (12.167 fő). Az oltási hajlandóság szignifikánsan ($p < 0,001$) magasabb volt az idősebbek (medián életkor: 49 év; nem oltott: 40 év) és a nők körében ($p < 0,001$; 7117 fő, 50,6%; férfiak: 5050 fő, 45,8%). Az oltottak halálozása szignifikánsan alacsonyabb volt (75 fő, 24,6%; nem oltott: 230 fő, 75,4%) ($p < 0,001$). Az újr fertőzöttség 8,4% (2253 fő).

Következtetések: A vizsgált járások össztlakosságának harmadát érintette a járvány. Az eredmények rámutatnak a járvány terjedés és súlyosság lokális jellemzőire, melyek hasznos információkkal szolgálhatnak a területen dolgozó szakemberek számára.

Kulcsszavak: Covid-19, pandémia, halálozás, oltás, járványügyi vizsgálat

Témavezető: Dr. Kívés Zsuzsanna PhD, adjunktus, PTE-ETK, Egészségbiztosítási Intézet

SZAMÁRPAD - ÉP INTELLEKTUSÚ SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁCIÓJÁNAK ÚTVESZTŐI A MAI MAGYAR KÖZOKTATÁSBAN A PEDAGÓGUS-ATTITÚD TÜKRÉBEN

Kostyák Eszter

Pécsi Tudományegyetem Népegészségügyi szakember szak, Epidemiológia szakirány, II. évfolyam, levelező munkarend

A közoktatási rendszer nehezen tud alkalmazkodni a változó társadalmi igényekhez. Az együttnevelés megvalósulásához elengedhetetlen a pedagógusok inkluzív szemlélete. Célunk felmérni az integráció megvalósulását és annak akadályait a köznevelési rendszer általános iskoláiban a pedagógusok szemszögéből. Továbbá célunk feltérképezni a pedagógusok magatartását félelmeik, szükségleteik, feladatmegoldó készségeik jellemzőinek tükrében.

Anyag és módszer: A kvantitatív, leíró statisztikai vizsgálat célcsoportja: általános iskolában dolgozó pedagógusok. Gyakorisági eloszlás, modus, medián meghatározása. Az összefüggések vizsgálatát Khi-négyzet- és One -Way Anova próbával végeztük. A kérdőívben standard kérdőíveket (Munka-érték kérdőív, Rosenberg önértékelési kérdőív) és saját kérdéseket is használtunk. 2023 októberében online, célirányos mintavételezést végeztünk, 576 általános iskolának (egyházi, alapítványi, önkormányzati, magán), melyből 133 kérdőív érkezett vissza kitöltve. A további kérdéscsoportok a pedagógusok szociodemográfiai adataira, önértékelésére, munkájával kapcsolatos értékrendjére, és az integrációról kialakult véleményére irányultak. A számításokat IBM SPSS Statistics 25 programmal készítettük.

Eredményeink alapján elmondható, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját befolyásolja a pedagógus-attitűdje. Több tényező is hatást gyakorol befogadó magatartásukra. Nemek tekintetében nem, viszont életkoruk szerint szignifikáns különbséget tapasztaltunk az integrációt támogató és nem támogató pedagógusok között ($p=0,03$). A SNI tanulókkal kapcsolatos pozitív meglátások a fiatal pedagógusok körében gyakrabban fordultak elő ($p=0,001$). A pedagógia melletti gyógypedagógus végzettség protektív tényezőként szerepelt az integráció vonatkozásában ($p=0,04$). Munkahelyi nehézségeik negatívan befolyásolják a pedagógusok attitűdjét ($p=0,022$).

Elmondható, hogy a megfelelő feltételek biztosításával az inkluzív oktatás támogatható, de annak megvalósítása nem csak a pedagógus attitűdjén múlik.

Kulcsszavak: SNI, pedagógus attitűd, munka-érték

Dr. Tigyiné dr. habil. Pusztafalvi Henriette

PTE-ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségtani Tanszék

AZ AKTÍV ÉLETMÓD HATÁSOSságÁNAK VIZSGÁLATA A FÁJDALOMMAL ÖSSZEFÜGGŐ ÉNHATEKONYSÁG FÜGGVÉNYÉBEN ENDOMETRIOSSAL KÜZDŐ NŐK KÖRÉBEN

Kovács-Szabó Zsófia, Fizioterápia MSc, II. évfolyam, levelező munkarend

Célkitűzés: Kutatásunk célja a fájdalommal kapcsolatos énhatékonyság és az életminőség fizikai dimenziói, az észlelt stressz, valamint a fizikailag aktív életmód összefüggéseinek felmérése és a PSEQ magyar nyelvű kulturális adaptációja, valamint érvényességének és megbízhatóságának vizsgálata.

Adatok és módszerek: Keresztmetszeti kutatásunkat 2023. január és szeptember között végeztük 18-50 év közötti, endometriosisban és kismencedei fájdalommal szenvedő nők körében kényelmi mintavételi eljárással. Saját szerkesztésű kérdőív, valamint VAS, SF-36, GPAQ, PSS került alkalmazásra. A statisztikai elemzéshez IBM SPSS 28.0 szoftverrel Spearman korreláció analízist, független mintás t-próbát, belső konzisztencia vizsgálatot alkalmaztunk. Eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények: A vizsgált alanyok átlagéletkora $34,39 \pm 6,68$ év volt. Vizsgálatunkban az endometriosisban szenvedő nők fájdalommal való megküzdése pozitív korrelációt mutatott az aktív életmóddal ($p < 0,001$) továbbá bebizonyosodott, hogy a jobb fájdalommal összefüggő énhatékonyság magasabb életminőséggel és alacsonyabb észlelt stressz szinttel függ össze ($p < 0,001$). A rendszeresen jógázó alanyok esetében a fájdalommal összefüggő énhatékonyság magasabb, de nem szignifikáns értéket mutatott ($p = 0,176$). Közvetett kapcsolatot találtunk a fizikailag aktív életmód és az észlelt stressz szint, valamint a jobb életminőség között. Kutatásunk során a PSEQ magyar nyelvű kulturális adaptációja, valamint érvényességének és megbízhatóságának vizsgálata sikeresnek bizonyult.

Következtetések: A PSEQ magyar változata megbízható, alkalmazható kérdőív az endometriosisban és krónikus kismencedei fájdalommal szenvedő betegek körében, továbbá a fizikai aktivitás hozzájárulhat a kismencedei fájdalommal való jobb megküzdéshez.

Kulcsszavak: endometriosis, kismencedei fájdalom, fizikai aktivitás, PSEQ

Dr. habil. Hock Márta¹, Dr. Makai Alexandra²

¹ PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

² PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

AZ AKTÍV ÉLETMÓD HATÁSOSságÁNAK VIZSGÁLATA A FÁJDALOMMAL ÖSSZEFÜGGŐ ÉNHATÉKONYSÁG FÜGGVÉNYÉBEN ENDOMETRIOSSAL KÜZDŐ NŐK KÖRÉBEN

Kovács-Szabó Zsófia, Fizioerápia MSc, II. évfolyam, levelező munkarend

Célkitűzés: Kutatásunk célja a fájdalommal kapcsolatos énhatékonyság és az életminőség fizikai dimenziói, az észlelt stressz, valamint a fizikailag aktív életmód összefüggéseinek felmérése és a PSEQ magyar nyelvű kulturális adaptációja, valamint érvényességének és megbízhatóságának vizsgálata.

Adatok és módszerek: Keresztmetszeti kutatásunkat 2023. január és szeptember között végeztük 18-50 év közötti, endometriosisban és kismencedei fájdalommal szenvedő nők körében kényelmi mintavételi eljárással. Saját szerkesztésű kérdőív, valamint VAS, SF-36, GPAQ, PSS került alkalmazásra. A statisztikai elemzéshez IBM SPSS 28.0 szoftverrel Spearman korreláció analízist, független mintás t-próbát, belső konzisztencia vizsgálatot alkalmaztunk. Eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények: A vizsgált alanyok átlagéletkora $34,39 \pm 6,68$ év volt. Vizsgálatunkban az endometriosisban szenvedő nők fájdalommal való megküzdése pozitív korrelációt mutatott az aktív életmóddal ($p < 0,001$) továbbá bebizonyosodott, hogy a jobb fájdalommal összefüggő énhatékonyság magasabb életminőséggel és alacsonyabb észlelt stressz szinttel függ össze ($p < 0,001$). A rendszeresen jógázó alanyok esetében a fájdalommal összefüggő énhatékonyság magasabb, de nem szignifikáns értéket mutatott ($p = 0,176$). Közvetett kapcsolatot találtunk a fizikailag aktív életmód és az észlelt stressz szint, valamint a jobb életminőség között. Kutatásunk során a PSEQ magyar nyelvű kulturális adaptációja, valamint érvényességének és megbízhatóságának vizsgálata sikeresnek bizonyult.

Következtetések: A PSEQ magyar változata megbízható, alkalmazható kérdőív az endometriosisban és krónikus kismencedei fájdalommal szenvedő betegek körében, továbbá a fizikai aktivitás hozzájárulhat a kismencedei fájdalommal való jobb megküzdéshez.

Kulcsszavak: endometriosis, kismencedei fájdalom, fizikai aktivitás, PSEQ

Dr. habil. Hock Márta¹, Dr. Makai Alexandra²

¹ PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

² PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

A JUDO SPORT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA KÖZPONTI IDEGRENSZER FEJLŐDÉSÉRE ÓVODÁS KORÚ GYERMEKEK KÖRÉBEN

Krizalkovicová Zuzana

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Fizioerápia
Levelező munkarend, második évfolyam, Pécs

Célkitűzés: A kutatás célja volt felmérni a 4-7 éves gyermekek esetlegesen fennmaradt primitív reflexeit, motoros és kognitív állapotát, valamint a judo jótékony hatását a központi idegrendszerre és hatását a fizikai, mentális és kognitív képességekre.

Adatok és módszerek: A kutatás típusa kvázi experimentális vizsgálat. A vizsgálat célcsoportja a 4-7 éves judo sportolók ($n=77$), és kontroll csoportként 4-7 éves óvodások, akik nem judoznak ($n=105$) kerültek bevonásra a vizsgálatba. Kizárási kritériumként a súlyos ortopédiai, kardiovaszkuláris, neurológiai, pszichiátriai vagy endokrin betegségek, nem gyógyult sérülések és traumák, droghasználat, láz és izomfájdalom voltak meghatározva. A felmérés 3 országban, 5 városban zajlott 2023 január-november hónapok között. Alkalmazott mérőeszközök az INPP (Institute for Neuro-Physiological Psychology), PANESS (Physical and Neurological Examination for Soft Signs) tesztek voltak. Az adatok elemzésére párosított mintás t próbát, független mintás t próbát, ANCOVA elemzést alkalmaztunk 95%-os valószínűségi szint mellett, SPSS 28.0 program segítségével.

Eredmények: A vizsgálatban 116 fiú, 66 lány gyermek felmérése történt meg. A judo sportot űző óvodások eredményei szignifikáns javulást mutattak minden vizsgált teszt vonatkozásában ($p<0,001$ - $p=0,004$). Az óvodás és judo csoportok között szignifikáns különbséget találtunk az INPP ($p<0,001$) és PANESS ($p<0,001$) tesztek vonatkozásában. Országok között szignifikáns különbséget nem találtunk ($p>0,05$). Szignifikáns összefüggést találtunk a mérési eszközök eredményei között ($R=0,525$, $p<0,001$).

Következtetések: A judo sportot űző óvodás korú gyermekek idegrendszeri fejlődése szignifikánsan kedvezőbb volt óvodás társaiknál. A kutatás eredményei megerősítik annak tényét, hogy érdemes lenne egy judo elemekre épülő mozgásprogramot létrehozni a köznevelési intézetek részére a gyermekek fejlesztésére.

Kulcsszavak: gyermekek, központi idegrendszer fejlődés, judo

Témavezető: Dr. Makai Alexandra; Egészségtudományi Kar, Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet, adjunktus, Dr. Szentpéteri L. József; Általános Orvostudományi Kar, adjunktus, Nagy Dóra; Egészségtudományi Kar, Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet, tanársegéd

THE EFFECTIVENESS OF MULLIGAN CONCEPT TECHNIQUES ON PAIN AND ROM OF FROZEN SHOULDER: A SYSTEMATIC REVIEW.

Mehdi Ahmadizeidabadi

Pecs - fizioterápia MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

Célkitűzés

Frozen shoulder is also known as frozen shoulder an insidious painful condition of the shoulder persisting for more than 3 months. This inflammatory condition that causes fibrosis of the glenohumeral joint capsule is accompanied by gradually progressive stiffness and significant restriction of range of motion (typically external rotation). However, the patients may develop symptoms suddenly and have a slow recovery phase. The recovery is satisfying in most of the cases, even though this may take up to 2 to 3 years. Although Mulligan's technique may be useful in treating adhesive capsulitis, its significance in areas of range of movement (ROM), pain, and function is still debated.

Adatok és módszerek

In this systematic review that took place in Pécs, Hungary 2023. Databases PubMed (MEDLINE), EMBASE, Cochrane, MEDLINE, PEDro, and Google Scholar databases were used to access the related articles. chosen were searched for RCTs published in the English language. Databases searched between 2022 December and 2023 January Reference lists of relevant publications were also screened. Two reviewers separately identified relevant papers based on the inclusion criteria. The identified papers by both authors were obtained in full text. To evaluate methodological quality and risk of bias, the Cochrane risk of bias tool was used.

Erdmények

A total of 8 RCTs with a total number of 118 adults with frozen shoulder pain were included. They examined the effect of mobilization with movement (MWM) combined with exercise with or without taping against rotator cuff strengthening, ROM exercises, isometric strengthening, shoulder joint mobilization, and Mulligan's technique.

Következtetések

Mulligan's technique and shoulder mobilization with movement combined with a monitored exercise program have a better impact on pain levels, ROM, and functional limitations.

Kulcsszavak

Frozen Shoulder, manual therapy, rehabilitation, adhesive capsulitis; frozen shoulder treatment; physical therapy, Mulligan's technique

Dr. Hock Márta¹ Dr. Prémusz Viktória²

¹ PTE ETK Fiziotherápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék.

² PTE ETK Fiziotherápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék.

SPORT PHYSIOTHERAPY: PERFORMANCE DIAGNOSTICS IN BASKETBALL PLAYERS

Osoikhia Obehioye Onome

Msc Physiotherapy

University of Pécs, Faculty Of Health Sciences

Aim: The aim of this research is to acquire a better understanding and knowledge of players' health and injury status by combining several methodologies for analyzing sports performance.

Data and Methods: This research is a cross-sectional quantitative study and the target group was basketball players in the Ratgeber Academy in 2023 (n=28). The Athlete Psychological Strain Questionnaire, which is a brief screening tool for athlete mental health was distributed among the players. The questionnaire consists of 10 items which were broken down into 3 subscales which are self-regulation difficulties, performance concerns, and externalised coping. Kinexon Local Positioning System was used to track the training loads of the athletes and also used to measure and record the on-court performance of the players. Countermovement jump data of each athlete was also examined. To analyze all the data collected, the SPSS 28.0 software was used

Results: All the players (age = 15.61 ± 1.13 , BW = 73.05 ± 11.16) filled out the questionnaire with no missing data. There was no significant difference among the injured and the non-injured when compared with the sub-scale of the questionnaire ($p > 0.05$). However, the mean score was higher among the injured players in the total score of the questionnaire (22.23 ± 5.9) and among the subscales. Performance concerns were recorded as the highest among the injured players with a mean 8.23 ± 3.34 . A significant correlation was recorded between the movement patterns and the injured ($p = 0.045$). The study proved a significant association between injury and players with $< 10\%$ asymmetry with $p = 0.022$.

Conclusion: This study proves the importance of focusing not only on the physiological aspects of the athletes but also on the psychological and emotional aspects when evaluating athletes to increase the efficiency of the athletes as individuals and also the efficiency of the team on the court.

Keywords: Basketball, injuries, movement pattern, performance

Nagy Dora

Scientific group Leader (Ratgeber Academy)

Subject Teacher (University of Pécs)

Dr. Alexandra Makai

Senior lecturer

POSTNATALIS VIZELETINKONTINENCIA ÉS ONLINE REHABILITÁCIÓS PROGRAM EREDMÉNYESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Pongrácz Mónika¹

¹ Pécs – komplex rehabilitáció MSc – II. évfolyam, levelező / part time munkarend

Célkitűzés:

Jelen vizsgálat célja a szülés utáni inkontinencia felmérése Magyarországon. Továbbá vizsgálni kívántuk az általunk összeállított online, medencefenék izmok erősítésére épülő program hatékonyságát a postpartum vizeletinkontinencia tekintetében

Adatok és módszerek:

Kvantitatív és prospektív keresztmetszeti kutatást végeztünk. Online kérdőívünket (saját kérdések, ICIQ UI SF, Beck Depresszió SF, 5Q-5L-5D és GPAQ) 134, 1-5x szült nő töltötte ki. Közülük választottunk be 13 főt az online tornaprogramunkba, akik 3 hónapig heti átlag 100 percet foglalkoztak a gátizom erősítéssel, hetente új gyakorlatsorral. Míg a kérdőívet szülési módtól független kitölthették a résztvevőink, addig a 3 hónapos tornaprogramba csak hüvelyi úton szültek kerültek be. Velük kezdetben még kitöltöttük az előző kérdőívek mellett az FSFI-t és a Betegségteher-indexet, emellett VAS-skálát néztünk a derékfájdalom tekintetében és vizelési naplót vezetettünk. Az adatokat korrelációval, ANOVA-val és páros t-próbával elemeztük SPSS szoftverben. A szignifikancia szint $p < 0,05$.

Eredmények:

Megállapítottuk, hogy az akaratlan vizeletvesztés mennyisége és a fekvéssel / üléssel töltött órák száma között kapcsolat van ($p=0,022$), illetve, hogy a Beck Depresszió pontszám és az 5Q-5L-5D kérdőív aktuális egészségi állapotot felmérő kérdése között is szignifikáns kapcsolat mutatkozik ($p=0,009$). Továbbá a 3 hónapos online programunk szignifikáns javulást hozott az ICIQ UI SF pontszámában ($p=0,003$), a derékfájdalom csökkenésében ($p=0,027$), az FSFI pontszámában ($p < 0,001$) és az 5Q-5L-5D kérdőív utolsó kérdésében ($p=0,05$) is.

Következtetések:

Az online kérdőív alapján megállapításra került, hogy az inkontinencia mértéke és az inaktivitással töltött idő között, kapcsolat van, ami előre bocsájtja a mozgás fontosságát a problémakörben. Továbbá elmondhatjuk, hogy az általunk összeállított online tornaprogram hatékony lehet a postpartum vizeletinkontinencia kezelésében.

Kulcsszavak:

inkontinencia, postpartum rehabilitáció, online tornaprogram

Dr. habil. Hock Márta²

² PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és
Mozgásrehabilitációs Tanszék

A TESTKÉP-VÁLTOZÁS EREDMÉNYEI A HONVÉD TESTALKATI PROGRAMBAN

Sárkány Krisztina, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Népegészségügyi MSc.
II. évfolyam., Levelező munkarend

A testösszetétel analízis és optimalizálás egy sajátos megközelítésű alkalmazása a **Honvéd Testalkati Program**, mely speciálisan a Magyar Honvédség dolgozói részére került kidolgozásra. Ez a komplex szemléletű életmódváltást támogató program átfogó szakmai segítséget nyújt a változtatás iránt elkötelezettek számára.

Célkitűzés: A vizsgálat célja a túlsúly és az elhízás prevalenciájának meghatározása és a kialakulásukhoz vezető kockázati tényezők megismerése a programban résztvevők között, valamint azonosítani azokat a tényezőket, amelyek befolyásolásával javíthatók a testösszetételi mutatók (testtömeg index, a testzsír- és izomszázalék értéke, viszcerális zsír mértéke).

Adatok és módszerek: A keresztmetszeti vizsgálatunk mintáját azok a katonák alkották, akik 2018 és 2023 között vettek részt a programban, melynek feltételei egy egészségfelmérési kérdőív kitöltése és a testösszetétel ellenőrzése (legalább három alkalommal a 12 hónap alatt). A vizsgálatok elvégzéséhez az Omron BF 511 műszert használtuk, a statisztikai számításokat SPSS programmal végeztük. A vizsgálatban 274 fő (132 férfi, 142 nő) vett részt, átlagéletkoruk $41,4 \pm 9,003$ év.

Eredmények: A testösszetétel változása az életmódváltó program fontos mutatója. Az eredmények alapján csak a zsigeri zsír arányában volt szignifikáns különbség ($p=0,031$) a nő és a férfi katonák között. A program befejeztével ez a különbség a testzsír százalék csökkenésében is megmutatkozott.

Következtetések: Az elhízásra jellemző mutatók és azok változásai hasonlóképpen alakulnak a nők és a férfiak között. Az életmódváltás hatékonyságának növelése érdekében figyelembe kell venni a túlsúlyhoz és az elhízáshoz kapcsolódó demográfiai jellemzőket, így a résztvevő igényeinek és céljainak megfelelően lehet személyre szabni és kidolgozni a programot.

Kulcsszavak: életmódváltás, testösszetétel mérés, testzsír százalék, Honvéd Testalkati Program

Dr. Tigyi Zoltánné Dr. habil. Pusztafalvi Henriette, egyetemi docens, Egészségbiztosítási Intézet

ISKOLAI, CSALÁDI HÁTTÉRTÉNYEZŐK VÉDŐ SZEREPE A SERDÜLŐ KOROSZTÁLY EGÉSZSÉGÉNEK ÉS EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK VETÜLETÉBEN

Szerző: Veszelovics Tímea Szakvédőnő szakirány MSc II. évfolyam levelező munkarend
PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ

Célkitűzés: A vizsgálatunk célja volt felmérni, hogy a 12-18 éves fiatalok egészség- és rizikómagatartásának alakulásában az iskolailéggör, továbbá a családi léggör milyen szerepet játszik. Ezek milyen összefüggést mutatnak a vallás gyakorlásával.

Adatok és módszerek: A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatunkat 7-12 évfolyamos diákok közt végeztük Vas Vármegye Szentgotthárd városának 3 köznevelési intézményében. (n=219). A minta kiválasztása 2023-ban történt, kényelmi mintavétellel. Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű itemeket, illetve standard kérdőíveket (WBI-5, MSPSS, HBSC) használtunk. Az adatok elemzése t-próba, ANOVA, korrelációs számítás és khi-négyzet próba segítségével valósult meg ($p < 0,05$).

Eredmények: A megkérdezett tanulók közel fele lány volt, fele városban lakott, 2/3-a élt teljes családban élt. Az egészségmagatartás vizsgált mutatói közül a hétféreggeli fogyasztás gyakorisága mutatott összefüggést a társas kapcsolatok magasabb szintű megítélésével ($p < 0,05$). A kedvezőbb iskolai léggör, illetve a magasabb iskolai társas támogatottság pozitív irányba befolyásolta a jóllét állapotát ($p < 0,001$), valamint a tanulók pszichés panaszainak kisebb mértékű megjelenésével párosult ($p < 0,001$). A tanulók jóllét érzésének magasabb átlagértékeit mértük a család anyagi helyzetének kedvezőbb megítélése esetén is ($p = 0,05$). A tanulók az őket foglalkoztató problémákat, a családon belül könnyen megtudták beszélni, elsősorban az édesanyával (56,16%), ami összefüggést mutatott a pszichés és fizikai panaszaik megjelenése közt ($p < 0,001$). A családi támogatás emelkedésével a tanulók a testi és pszichés panaszainak alacsonyabb előfordulási gyakoriságát bizonyítottuk ($p < 0,001$). A gyakorló vallásosság a vizsgált rizikómagatartások közül a dohányzás védőtényezője ($p < 0,05$).

Következtetések: A tanulók pszichés és fizikai egészségének jelentős protektív faktora a társas támogatottság, mind a család, mind az iskola részéről. Eredményeink alapján az iskolai közösség kohéziójának erősítése kiemelten fontos, ami az iskolai léggör mutatóinak magasabb szintjét eredményezheti s a tanulók jobb egészségi állapotát segítheti elő.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Egészségtudományi Kar

Kulcsszavak: egészségmagatartás, rizikómagatartás, kortárskapcsolat, családi támogatás, vallásgyakorlás, iskolai légkör

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona adjunktus